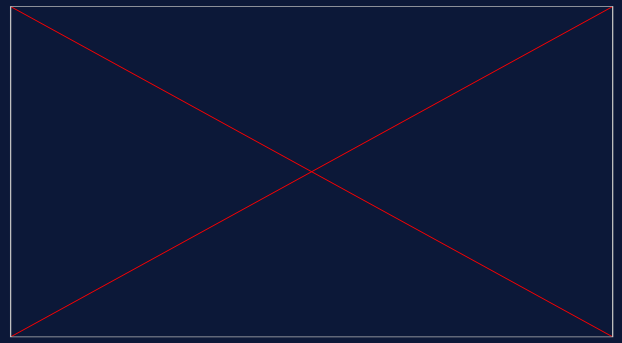

Aktuální stav a další směřování politiky v oblasti závislostí

Mgr. Kateřina Horáčková

15.10.2026 - Adiktologická konference Jihočeského kraje, Hluboká nad Vltavou

Přesun Odboru na Ministerstvo zdravotnictví

Vláda rozhodla usnesením č. 302 o přesunu některých agend Úřadu vlády České republiky na jednotlivá ministerstva.

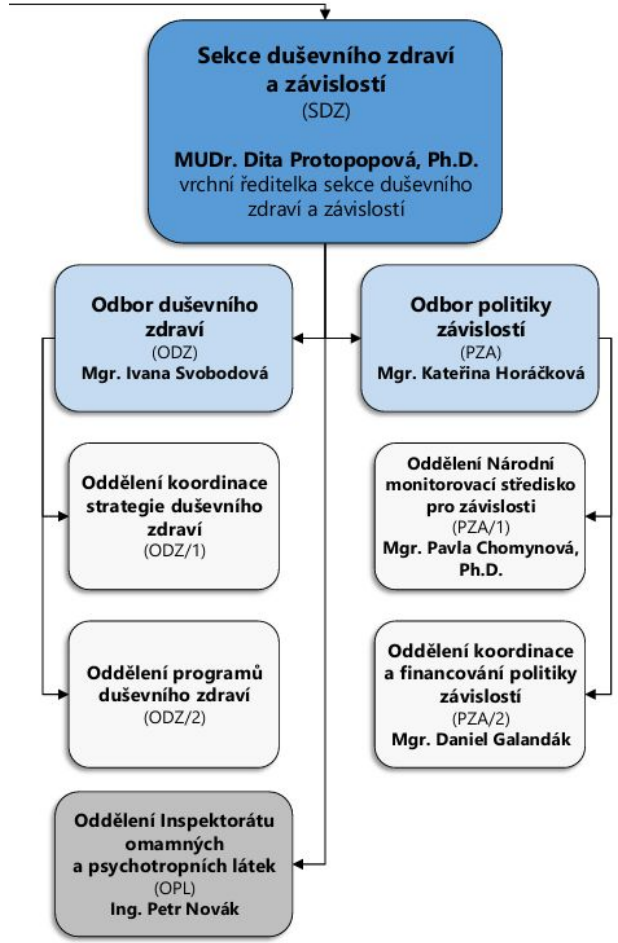
- **18. května 2026** – rozhodnutí o přesunu agendy (účinnost stanovena od 1. července 2026). Příslib zachování agendy 1:1.
- **5. června 2026** – termín pro uzavření delimitačního protokolu.
- **1. července 2026** – formální přesun Odboru politiky závislostí pod Ministerstvo zdravotnictví do nově vzniklé Sekce duševního zdraví a závislostí jako odbor politiky závislostí.
- **červenec – nyní 2026** – adaptační proces v rámci nové instituce, nastavování procesů.

Personální dopady delimitace – odchody zaměstnanců, změny ve vedení Odboru a snaha o stabilizaci Odboru.

Aktuální stav a klíčové úkoly pro další období

Politika v oblasti závislostí od 01.07.2026 na Ministerstvu zdravotnictví

- Nastavení fungování nově vzniklé Sekce duševního zdraví a závislostí.
- Stabilizace a personální zabezpečení odboru politiky závislostí.
- 30. září 2026 vyhlášena *Výzva k podání žádosti o poskytnutí neinvestiční dotace v rámci dotačního titulu „Program protidrogové politiky"* (podání do 2. listopadu).
- Zajištění řádného průběhu a dokončení dotačního řízení na r. 2027 v podmínkách MZd.
- Současná Národní strategie končí na konci r. 2027 – příprava nové strategie a AP.
- Příprava *„Priorit politiky v oblasti závislostí pro přechodné období do konce roku 2027“.*

Priority politiky v oblasti závislostí pro přechodné období do konce roku 2027

Platnost *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027* končí již na konci r. 2027

- Vzhledem k blížícímu se konci její platnosti nebude připravován nový víceletý akční plán na období 2026–2028 v původní podobě.
- Pro přechodné období jsou připravovány hlavní priority a doporučené směry dalšího postupu.
- Cílem je zajistit kontinuitu politiky v oblasti závislostí, soustředit kapacity na klíčová témata a vytvořit prostor pro přípravu nové strategie a navazujícího akčního plánu.
- Dokument představuje rámec priorit, nikoliv klasický akční plán s konkrétními opatřeními a termíny.
- Dne 08.10.2026 byl dokument projednán ve Výboru zástupců resortů a institucí (VZRI).
- Na přelomu listopadu/prosince je plánované předložení na jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.

Ochrana dětí a mladistvých

Ochrana dětí a mladistvých prostřednictvím účinné regulace, prevence a omezení dostupnosti rizikových produktů.

- Omezení dostupnosti návykových látek a dalších produktů se závislostním potenciálem dětem a mladistvým, včetně posílení kontrol a sankcí.
- Ochrana před reklamou, marketingem a dalšími formami cíleného oslovování souvisejícími se závislostními produkty.
- Prevence rizik spojených s nadměrným užíváním digitálních technologií a podpora odpovídajících preventivních programů.
- Sjednocení pravidel pro online prodej návykových látek a dalších rizikových produktů s důrazem na účinné ověřování věku.

Prevence a podpora ochranných faktorů

Posílení kvalitní a dostupné prevence, včasného rozpoznávání rizik a informovanosti veřejnosti s důrazem na předcházení vzniku a rozvoji závislostního chování.

- Obnovení systému ověřování kvality a účinnosti programů školské primární prevence.
- Posílení kapacit školních metodiků prevence.
- Rozvoj screeningu, včasné intervence a dostupnosti srozumitelných informací pro veřejnost.
- Zvyšování informovanosti rodičů, škol a odborníků o rizicích nových psychoaktivních látek a digitálních závislostí.
- Posílení systému včasného varování před novými psychoaktivními látkami.
- Sdílení a využívání systémových výstupů preventivních projektů podpořených z dotačního titulu „Protidrogová politika“.

Dostupnost, kvalita a efektivita adiktologických služeb

Další směřování nemá být pouze o navyšování počtu služeb, ale o tom, abychom dokázali lépe říct, jaké služby, kde a v jaké kapacitě skutečně potřebujeme.

Priority:

- zvyšování dostupnosti (navýšení kapacit stávajících a podpora vzniku nových) adiktologických služeb s ohledem na potřeby jednotlivých cílových skupin,
- definování potřebnosti adiktologických služeb na regionální, nadregionální a celostátní úrovni,
- legislativní úprava programů bezpečné aplikace a testování drog,
- navyšování finančních prostředků odpovídajících aktuálním potřebám, posílení zapojení zdravotních pojišťoven,
- hledání stabilnějších a předvídatelnějších mechanismů financování adiktologických služeb (např. memoranda o spolupráci, zahájení diskuze o víceletém financování adiktologických služeb),
- posílení péče pro osoby s duální diagnózou a propojení adiktologické a psychiatrické péče,
- posílení krizové a nízkoprahové pomoci, včetně návazné adiktologické péče (např. pro klienty záchytných stanic).

Financování: stabilita a předvídatelnost

Rok 2027 500 mil. Kč (85 mil. Kč na oblast adiktologické prevence)
Střednědobý výhled na 2028-2029 415 mil. Kč

Veřejné výdaje na adiktologické služby v roce 2025

1,66 mld. Kč

Na zajištění minimální dostupnosti celého spektra adiktologických služeb v ČR by mělo být z veřejných rozpočtů alokováno odhadem

3,5 mld. Kč

(odhad je třeba dále zpřesňovat analýzami potřebnosti)

Dostatek zdrojů

- navyšování prostředků podle aktuálních potřeb,
- stabilizace základní sítě služeb.

Stabilita a předvídatelnost

- diskuse o víceletém financování,
- memoranda o spolupráci.

Zapojení dalších zdrojů

- role státu, krajů, obcí,
- posílení zapojení zdravotních pojišťoven.

Přiměřená regulace trhu se závislostními produkty

Nastavení a průběžné vyhodnocování přiměřené regulace závislostních produktů s cílem omezovat zdravotní a společenská rizika a chránit veřejné zdraví.

- Omezování nelegálního hazardního hraní, zejména v online prostředí, a posilování ochrany hráčů.
- Dokončení legislativního procesu a implementace opatření tzv. Lex Kratom.
- Průběžné vyhodnocování účinnosti a přiměřenosti regulačních opatření s ohledem na vývoj trhu.
- Posilování bezpečného a racionálního užívání psychoaktivních léčiv, včetně kontroly preskripční praxe, využívání lékového záznamu a vzdělávání zdravotníků.

Vymáhání práva a potírání nelegálního trhu

Posílení kontrolních a dozorových mechanismů a spolupráce příslušných orgánů při potírání nelegálního trhu se závislostními produkty.

- Posílení dohledu nad výrobou, distribucí a prodejem psychomodulačních látek a syntetických a semisyntetických kanabinoidů.
- Realizace navazujících opatření vycházejících z výsledků kontrolní akce Korund.
- Zlepšení koordinace a sdílení informací mezi kontrolními, dozorovými a bezpečnostními orgány.
- Posílení spolupráce při plánování a provádění kontrolní a represivní činnosti.

Koordinace, stabilizace a příprava nových strategických dokumentů

Zajištění kontinuity politiky v oblasti závislostí v přechodném období a soustředění pozornosti na klíčové priority před přípravou nové národní strategie.

- Vyhodnocení Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027.
- Příprava nové strategie politiky v oblasti závislostí a navazujícího akčního plánu.
- Stabilizace Odboru politiky závislostí na Ministerstvu zdravotnictví a zajištění jeho personálních, rozpočtových a organizačních kapacit.
- Posílení personálních a datových kapacit Národního monitorovacího střediska pro závislosti.
- Zahájení spolupráce s Expertním adiktologickým centrem VFN v Praze.
- Posouzení možností systémového a legislativního ukotvení prevence a adiktologických služeb, včetně možností tzv. adiktologického zákona.
- Pokračování aktivní mezinárodní spolupráce.

Tvorba politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR

Projekt Operačního programu Zaměstnanost plus

2.3 CÍL PROJEKTU

HLAVNÍ CÍL

Zvýšení dostupnosti nadregionálních a celostátních adiktologických služeb pro jejich klienty, tj. lidi se závislostí.

PŘEDMĚT PROJEKTU

Zpracování Politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR.

VÝSTUPY PROJEKTU

Konkrétní výstupy projektu vedoucí k naplnění hlavního cíle budou po zpracování Politiky řízení a rozvoje sítě nadregionálních a celostátních adiktologických služeb v ČR budou České republice zajišťovat, že bude mít:

- jasně definovanou a odborně sdílenou politiku státu pro oblast adiktologických služeb,
- vymezenou síť nadregionálních a celostátních adiktologických služeb a jasná pravidla a nástroje pro pravidelnou aktualizaci této sítě,
- možnost předvídatelného plánování a rozvoj těchto služeb,
- podmínky pro práci s metodami strategického foresightu v oblasti adiktologických služeb,
- zajištěno efektivnější využití veřejných prostředků.

Projekt sestává z následujících klíčových aktivit, které naplňují jednotlivé dílčí cíle projektu (v vpravo nahoře je uveden jejich časový harmonogram):

Závěr a shrnutí

Síť služeb založená na potřebnosti

- regionální, nadregionální a celostátní úroveň,
- kapacity odpovídající skutečným potřebám.

Stabilnější a předvídatelnější financování

- hledání dlouhodobějších mechanismů,
- větší zapojení zdravotních pojišťoven,
- jasnější role jednotlivých zdrojů.

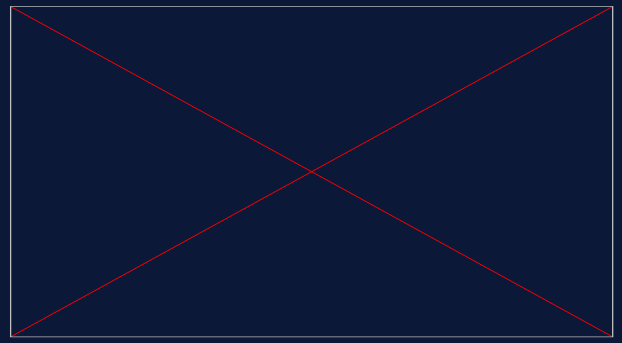
Systémové ukotvení

- dostupnost a kvalita služeb, certifikace služeb,
- odpovědnost jednotlivých úrovní veřejné správy,
- navázání financování na potřebnou síť a kapacity.

Nový strategický rámec po roce 2027

- vyhodnocení Národní strategie 2019-2027,
- příprava nové strategie a akčního plánu.

Cílem je stabilní, dostupný a dlouhodobě udržitelný systém adiktologických služeb, který odpovídá potřebám.

Děkuji za pozornost

Mgr. Kateřina Horáčková
ředitelka Odboru politiky závislostí
katerina.horackova@mzd.gov.cz